

Leven met een bipolaire stoornis zonder medicatie

Alexandra Beunders, Annemiek Dols

Een grote groep mensen met een bipolaire stoornis stopt uit eigen beweging met medicatie of gebruikt de medicijnen nooit. Deze patiënten zijn vaak niet in zorg binnen de ggz, maar mogelijk wel bij de huisarts. Het BI-zonder-onderzoek moet meer inzicht geven in het welbevinden van deze groep mensen.

Mensen met een bipolaire stoornis worden conform de huidige richtlijnen vaak door de psychiater ingesteld op (onderhouds)medicatie.^{1,2} Veel patiënten met een bipolaire stoornis gebruiken deze medicatie levenslang. Toch blijkt uit het landelijk NEMESIS-2-onderzoek dat slechts 38% van de mensen met een bipolaire stoornis medicatie gebruikt.³

Het BI-zonder-onderzoek moet uitwijzen wat voor soort mensen met een bipolaire stoornis zonder medicatie leven en hoe zij met hun ziekte omgaan. Dit onderzoek moet meer inzicht bieden in de klinische en persoonlijke kenmerken van deze groep patiënten en hun strategieën voor zelfmanagement. We includeren mensen van 50 jaar en ouder die minimaal 5 jaar geleden de diagnose bipolaire stoornis hebben gekregen en die de daaraan voorafgaande 5 jaar geen (onderhouds)medicatie hebben gebruikt. Het onderzoek loopt van oktober 2020 tot eind 2022 en wordt gesubsidieerd door Stichting tot Steun VCVGZ.

Het onderzoek bestaat uit 2 delen. Het eerste deel betreft een kwantitatief onderzoek onder 60 deelnemers en bestaat uit vragenlijsten die ze zelf invullen, een interview over psychische en somatische klachten in heden en verleden, een neuropsychologisch onderzoek en enkele lichaamsmetingen. Het tweede deel is een kwalitatief onderzoek waarvoor we

ongeveer 20 van de 60 deelnemers opnieuw uitnodigen voor een diepte-interview.

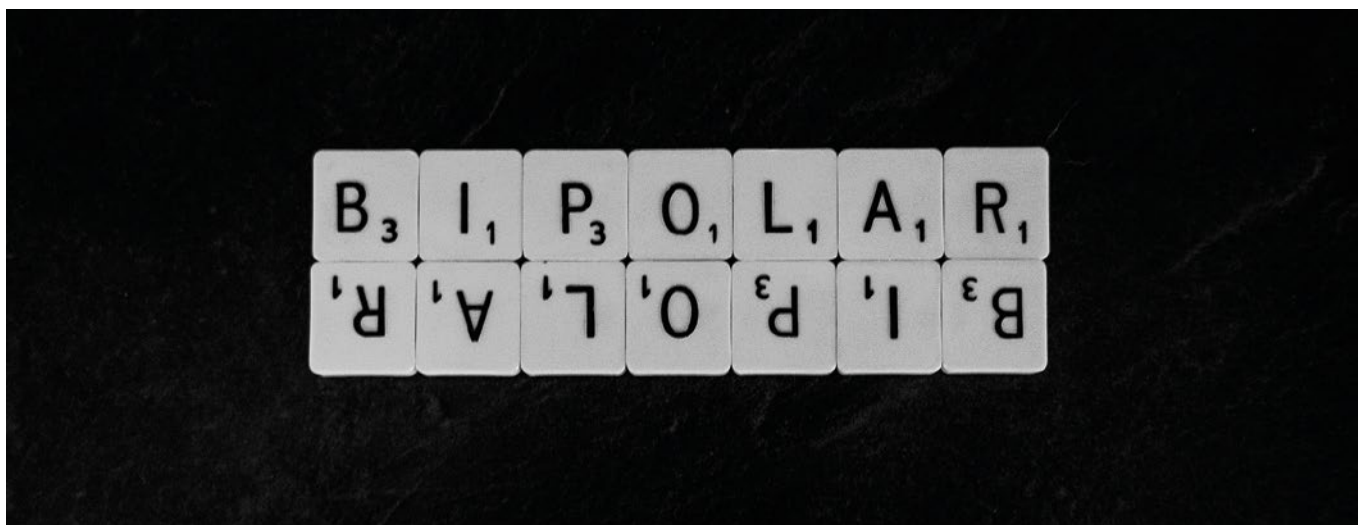
De eerste resultaten van het onderzoek verwachten we in het najaar van 2022. De resultaten kunnen mogelijk bijdragen aan gedeelde besluitvorming over onderhoudsmedicatie en psycho-educatiecursussen kunnen verbeteren. ■

LITERATUUR

1. Trimbos Instituut. Multidisciplinaire richtlijn voor bipolaire stoornissen (derde herziene versie). Utrecht: De Tijdstroom, 2015.
2. Yatham LN, Kennedy SH, Parikh SV, Schaffer A, Bond DJ, Frey BN, et al. Canadian Network for Mood and Anxiety Treatments (CANMAT) and International Society for Bipolar Disorders (ISBD) 2018 guidelines for the management of patients with bipolar disorder. *Bipolar Disord* 2018;20:97-170.
3. De Graaf R, Ten Have M, Van Dorsselaer S. De psychische gezondheid van de Nederlandse bevolking. NEMESIS-2: opzet en eerste resultaten. 2010. Geraadpleegd 9 november 2021.
4. Stichting tot steun VCVGZ. <https://stichtingtotsteunvcvgz.nl/>. Geraadpleegd 9 november 2021.

Beunders AJM, Dols A. Leven met een bipolaire stoornis zonder medicatie. *Huisarts Wet* 2022;65(4):56. DOI:10.1007/s12445-022-1420-3. GGZ inGeest, Academische Werkplaatsen Ouderenpsychiatrie & Bipolaire Stoornissen, Amsterdam: A.J.M. Beunders, aios psychiatrie, alexandra.beunders@ggzingeest.nl. Amsterdam UMC, locatie VUmc, afdeling Psychiatrie, Amsterdam Public Health Research Institute, Amsterdam: A. Dols, psychiater, senior onderzoeker. Zie voor meer informatie ook de website kenniscyclus.nl; correspondentie via bizonder@ggzingeest.nl. Mogelijke belangenverstrengeling: niets aangegeven.

Dit is een bijdrage in de rubriek Lopend onderzoek, relevant voor de eerste lijn, geschreven door een promovendus.

Een groot deel van mensen met een bipolaire stoornis gebruikt geen medicatie. Het is de vraag hoe zij met hun ziekte omgaan.

Foto: Unsplash